

Japán Magyar Kulturális Évad

2019

Előszó

HUNGARY-JAPAN 150

A Japán Kulturális Évad logója.

Hazánk 150 éve, 1869-ben, az Osztrák–Magyar Monarchia idején létesített először diplomáciai kapcsolatot Japánnal a két ország közötti kereskedelmi és hajózási szerződés formájában. Az erre való emlékezés jegyében született döntés arról, hogy nagyszabású kulturális rendezvénysorozatot szervezünk Japánban. A Japánban megszervezendő emlékévi programokról a 2018. decemberben elfogadott, 1816/2018. (XII.27.) számú Kormányhatározat rendelkezik.

2019 során több mint másfél száz kulturális, tudományos és gazdasági témájú rendezvény valósult meg, közülük örvendetesen sok magyar-japán koprodukcióban. Különösen büszkék vagyunk az évad műfaji sokszínűségére, valamint a magyar és a japán művészeti ágak vegyítésére és a másik fél művészeti ágainak interpretálására.

Japánban a kerek évforduló megünneplése nemcsak a kétoldalú viszony erősítésére, hanem – a szintén 150 éves évfordulót ünneplő – Ausztriával való együttes megjelenésre is alkalmat biztosított: a tokiói Osztrák Nagykövetséggel tartott közös megemlékezés mellett megrendezésre került egy Osztrák-Magyar Filmhét is.

Az emlékévi rendezvényeknek köszönhetően tovább élénkültek a gazdasági kapcsolatok, mivel hazánk kiemelt érdeke a további japán befektetések elősegítése, valamint a távolkeleti országba irányuló export bővítése is. Ebben első sorban a Magyarországon jelen lévő vállalatok támogatására számíthattunk, így pl. az autógyártó Suzuki Motors, a Magyar Suzuki anyavállalata szponzorációja mellett valósulhatott meg a Szépművészeti Múzeum decemberi kiállítása, de a magyar tudományról és innovációról szóló kiállítást és az ehhez kapcsolódó tudományos konferenciát szintén számos japán vállalat támogatásával rendezhettük meg.

A japán fővárosban február 14-én került sor kezdődött az évad. Az évad zárásaként – és a rendezvénysorozat csúcspontjaként – került sor december 6-án Tokióban a Magyar Kulturális Intézet megnyitására.

Nó-színház

Igazi különlegesség mutatkozott be márciusban a tokiói Bunka Kaikan hangversenytermében. A Titkos csók című, a kortárs zenét és a japán nó-színházat ötvöző előadás teltház mellett zajlott. Elhangzott Eötvös Péter Harakiri és Titkos csók, valamint Balogh Máté One Hundred Famous Views of Edo című műve, továbbá japán szerzők, köztük a világhírű kortárs zeneszerző, Hoszokava Tosio alkotása.

Balogh Máté művének ez a koncert volt a világpremierje, Eötvös Péter Titkos csók című alkotásának pedig a japán premierje. A művet Eötvös Péter Aoki Rjóko japán előadóművésznő felkérésére komponálta, aki a hagyományosan férfiak által előadott nó-színház dramaturgiai elemeire és külsőségeire épít előadásaiban.

A Szépművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria közös kiállítása

A kulturális évad egyik legfontosabb eseménye a Szépművészeti Múzeum és a Nemzeti Galéria kincseinek kiállítása volt Tokióban, a National Art Centerben, amely a japán Nikkei Inc. együttműködésével szerveződött.

Japánban utoljára 25 éve, 1994-ben volt olyan kiállítás, mely mind a Szépművészeti Múzeum, mind a Nemzeti Galéria gyűjteményéből válogatott. A kiállítás 400 évet ölel fel, és olyan széles körűen mutatja be a 19-20. századi magyar művészetet, amire ritkán adódik alkalom Japánban (a kiállított összesen 130 tárgy közül 38 magyar).

A kiállítás két nagy részből állt, az első a reneszánsztól a XVII. századig, a második a XIX. századtól a XX. század elejéig mutatta be a tárgyakat, a magyar műveket nem elkülönítve, hanem alapvetően keletkezésük ideje szerint elhelyezve. A japán közönség olyan európai mesterek alkotásaival ismerkedhet meg, mint Lukas Cranach, Tiziano, El Greco, Renoir és Monet. Emellett a tizenkilencedik és huszadik század magyar művészeinek számos kiváló munkája – festménye és szobra – is eljutott a tokiói kiállításra. A kiállítás japán nyelvű, bemutatkozó katalógusában is kiemelték Szinyei Merse Pál *Lilaruhás nő* című alkotását, Munkácsy Mihálytól *Liszt Ferenc portróját*, valamint Csontváry Kosztká Tivadar *Sétakocsikázás újholdkor Athénban* című festményét.

A két haza 150 éve

Májusban került sor a MÁV Szimfonikusok nagyszabású, ünnepi koncertjére Tokió legjelentősebb koncerttermében, a Suntory Hallban a hazánkban jól ismert Kobajasi Kenicsiró vezényletével, majd a zenekar vidéki turnéra indult.

A neves karmester az emlékév tiszteletére és Orbán Viktor miniszterelnök felkérésére zeneművet komponált, amelynek ősbemutatója Budapesten május 16-án (MÜPA), Tokióban pedig ezen a koncerten volt. A zenemű címe: *A két haza 150 éve*. A japán médiában különösen nagy publicitást kapott, hogy a május 21-i, tokiói koncerten megjelent Akisino koronaherceg,

Kiko koronahercegné és két lányuk, akik közül Kako hercegnő szeptemberben Magyarországra látogatott az emlékév alkalmából. A látogatás során többször is méltatta a MÁV Szimfonikusok teltház koncertjét, amely elmondása szerint számára is egy meghatározó élmény volt. A hercegnő egyébként rendkívül gazdag magyarországi hivatalos programja során nemcsak a főváros látványosságáiban gyönyörködött, hanem járt Tihanyban, Herenden, Pannonhalmán és Bábolnán is.

A neves karmester az emlékév tiszteletére zeneművet komponált, melynek címe: *A két haza 150 éve*.

Herendi dízkupa átadása a szumóbajnokságon

Magyarország 1986 óta adományoz vándorkupát az évente hat alkalommal (Tokió: 3, Nagoja: 1, Oszaka: 1, Fukuoka: 1 alkalom) rendezett szumóbajnokság győztesének. A kupát 1986-ban is a Herendi Porcelánmanufaktúra készítette el, és a csészét és csészealjzat formázó új kupa szintén Herenden készült. A régi kupa a Szumó Múzeumba került, az új herendi kupát pedig Schőberl Márton, a KKM kulturális diplomáciáért felelős helyettes államtitkára adta át a győztesnek a díjátadót élőben, közel 30%-os nézettség mellett közvetítette az NHK, a japán közszolgálati televízió; az élő műsort az NHK World csatorna révén az egész világon látni lehetett.

JAPÁN MAGYAR KULTURÁLIS ÉVAD

Emlékbélyeg

A diplomáciai kapcsolatok felvételének 150 éves évfordulójáról októberben a Magyar Posta és a Japán Posta egy közös emlékbélyeg kibocsátásával emlékezett meg. A bélyeget október 15-én egyszerre hozták forgalomba, illetve adták ki különleges, gyűjtőknek szánt kiadásban is.

Október 23-án a nemzeti ünnep és az emlékév alkalmából az Áder János köztársasági elnök jelenlétében tartott fogadáson a Japán Posta vezérigazgatója átnyújtotta a köztársasági elnöknek az emlékév alkalmából kiadott japán bélyeg egy példányát. Áder János ezután – az ajándékot viszonzva - átadta a magyar emlékévi bélyeg egy példányát.

A bélyegsorozatot a magyar Parlament és a Fudzsi hegy, a kamilla és a cseresznyevirág, a kalocsai népviselet és a kimonó, a gulyásleves és a szusi, valamint a puli és az akita kutya képei díszítik.

*Forrás: Magyar Posta Zrt.
Tervezőgrafikus: Berta Ágnes
Kibocsátás éve: 2019.*

A Tokiói Magyar Kulturális Intézet megnyitója

Az intézet a hosszútávú kulturális együttműködés kulcsa lesz.

Az évad zárásaként – és a rendezvénysorozat csúcspontjaként – került sor december 6-án Tokióban a Magyar Kulturális Intézet megnyitására. Az intézetet hivatalos látogatása során Szijjártó Péter külügyminiszter avatta fel. A Tokió egyik elegáns negyedében működő intézmény azóta képviseli a magyar kultúrát és prezentálja kulturális értékeinket a Felkelő Nap országában. A földszinti kiállító- és rendezvénytérben Ficzer Anett belsőépítész terve alapján a hagyományos magyar csipkék motívumát idéző mennyezet került kialakításra.

Az intézet állandó helyszíne lesz a magyar képzőművészeti kiállításoknak, irodalmi esteknek, de technikai adottságai révén teret ad majd kisebb filmvetítésekhez is.

Az intézet Orosz István grafikusművész poszter- és

rézkarckiallításával nyílt meg, emellett egy új magyar fejlesztés, a TEREMTec nevű virtuális valóság berendezés is elhelyezésre került. A szabadon bővíthető tartalmú TEREMTec berendezés segítségével jelenleg

Makovecz Imre terveit, grafikáit, tervezett épületeit bemutató kiállítás látható a virtuális térben.

A jeles évfordulóról természetesen nemcsak Magyarország emlékezett meg Japánban; hanem számos érdekes esemény került megrendezésre hazánkban is a budapesti japán nagykövetség és a Japán Alapítvány szervezésében: „ikebana (japán virágkötészet)” bemutató, komolyzenei koncertek, kiállítások, porcelánkiállítás és teaceremónia, tudományos előadások

és japán filmnapok tartoztak a magyarországi kínálatba. Az érdeklődők megismerkedhettek többek között az „imayo” tradicionális japán előadóművészettel, kimonó-bemutatót tekinthettek meg, az évad záróeseményeként pedig részt vehettek egy hagyományos japán dobkoncerten a MŰPA-ban.

“Szijjártó Péter beszédében hangsúlyozta, hogy a kulturális együttműködés kiváló háttérrel jelent a politikai és gazdasági kapcsolatok fejlesztéséhez.”

JAPÁN MAGYAR KULTURÁLIS ÉVAD

JAPÁN MAGYAR KULTURÁLIS ÉVAD

A Japán Magyar Kulturális Évad programjai a Külgazdasági és Külügyminisztérium Külföldi Magyar Intézetekért és Évadokért felelős Főosztályának és Magyarország Tokiói Nagykövetségének együttműködésében valósultak meg.

Fotó: Tokyo Bunka Kaikan © Hotta Rikimaru, Japan Sumo Association, Magyarország Tokiói Nagykövetsége

Minden jog fenntartva.

Fotó: Japan Post Co., Ltd.
Tervezőgrafikus: Yamada Yasuko